

har man ikke gjort det her. Tværtimod, der er i enhver Henseende truende Fare for det dyrebare Indhold.

Lige saa vel tror jeg, at der en Enighed om, at et eventuelt Tab af disse Samlinger ved vor egen Forsømmelighed eller Uagtsomhed vilde paadrage den nuværende Generation et saa stort Ansvar overfor Efterkommerne, at det ikke kan udmaales; thi det Kompleks af Samlinger, som findes i Prinsens Palæ, giver i Virkeligheden Vidnesbyrd om hele vort Folks Historie fra den første Kulturudvikling, den første Bebyggelse af Landet, lige op til moderne Tider. Det kan paa en vis Maade betegnes som vort Odelsbrev til den Jordbund, hvorpaa vi bygger, det afgiver Bevis for vor Ret til vor Jord, og tillige afgiver det Bevis for, at det Folk, der har bygget her i Danmark lige ned til Slesvigs Sydgrænse og i sin Tid tillige ovre paa den anden Side Øresund, har fra Begyndelsen af været sammenhængende, dannet en Enhed baade kulturelt og, kan man sige, nationalt.

Det er altsaa en uhyre værdifuld Samling for os som Folk, som Nation, og det vilde være et uerstatteligt Tab, hvis disse Samlinger gik tabt, ikke blot for vort Folk, men for Nordens Nationer. Det blev udtalt meget skarpt til mig for nogle Aar siden af den svenske Rigsantikvar, hvilket Ansvar vi havde overfor det svenske Folk, fordi Dele af vore Samlinger er saa betydningsfulde for Kendskabet til den nordiske Kulturudvikling. Man kan vel føje til, at der er Elementer i vore Samlinger, som er af saa indgribende Betydning for den gotho-germanske Folkeæts Kulturhistorie overhovedet, at vi vilde paadrage os et uhyre Ansvar overfor hele den civiliserede Folkeverden, hvis vi ved vor Uagtsomhed bidrog til, at disse Samlinger gik tabt. Endvidere er det jo saa, at store Dele af de Samlinger, der ikke egentlig Forstand er nationale, altsaa først og fremmest Etnografisk Museum, indeholder Afdelinger og Enkeltheder af saa fremragende kulturhistorisk Betydning, at det ingen Overdrivelse er at paastaa, at en Ulykke, der ramte dette Museum, navnlig naar det kunde siges, at den dybere Skyld laa hos os selv, vilde sætte en uaftvættelig Skamplet paa vort Folks Ære i Folkenes Øjne.

Lige siden 1880 har man haft saa at sige paa Dagsordenen at tilvejebringe betryggende, sømmelige Lokaler for disse Samlinger. Jeg skal her indrømme, at naar der ikke er naaet et Resultat, er i alt Fald en medvirkende Grund den, at Museumsfolkene har været i saa høj Grad uenige;

jeg er ganske overbevist om, at hvis de tidligere havde optraadt som en Enhed og med et fælles Forslag, var den Sag forlængst kommet i Orden. Men ogsaa de vekslende Regeringer har i paafaldende Grad vaklet i deres Betragtninger af, hvorledes Spørgsmaalet bedst eller i alt Fald blot paa brugbar Maade kunde løses.

Disse Forhold og saa tillige det, at flere af de Forslag, der er blevet forelagt, hvad Bekostningen angaar, maa siges at have været meget dyre, forklarer vel, at Rigsdagen har indtaget en afvisende og tilbageholdende Stilling overfor Forslagene, selv om den stadig har indrømmet, at principielt stod man rede til at løse Spørgsmaalet, og at man ansaa det for at være i høj Grad nødvendigt, at der kom en snarlig og fyldestgørende Løsning af det. Men det maa ogsaa siges, at Afvisningen har haft en Hovedaarsag i dette, at Forslagene, saaledes som ogsaa fremhævet af den ærede sidste Taler, ikke har taget Hensyn til Rigsdagens bestemt udtalte Forstaaelse af den Grundbetingelse, som den stillede for at bevilge Penge til Løsningen af dette Spørgsmaal. Jeg skal straks komme tilbage hertil. Men jeg vil blot tilføje, at det havde været ønskeligt, om der fra Rigsdagens Side i noget stærkere Grad, end det er sket, var lagt Pres paa de vekslende Regeringer med Krav om en hurtig Løsning.

Mit Parti har Gang paa Gang rettet Henvendelser til Regeringerne om at tage dette Spørgsmaal op, og jeg ved, at jeg, lige siden jeg kom ind i dette Ting, har Gang paa Gang ved Finanslovforhandlingerne understreget, i hvor høj Grad det var en national Pligt for os at løse dette Spørgsmaal og at løse det hurtigt. Det havde været ønskeligt, at de Partier, som dannede Regering, i højere Grad havde følt Ansvaret, saa at de havde presset paa Regeringerne om at fremsætte Lovforslag, saaledes at ikke de mange Aar var gaaet hen med den truende Fare for Museet hvilende over Samlingerne. Men saa meget mere, maa jeg sige, er det mit Haab, at der nu maa kunne skrides til en Løsning, som virkelig er tilfredsstillende, og som gør, at vi med betrygget Ro kan se Fremtiden i Møde for Samlingerne og deres Udvikling.

Det er jo givet, at der fra Rigsdagens Side er en virkelig Interesse for at løse den Slags Spørgsmaal som det foreliggende, og den har vist det ved at skabe tidssvarende Lokaler for Det kongelige Bibliotek, for Rigsarkivet og for Nationalsamlingen for Kunst. De har forlængst faaet deres Bygninger og har i alt Fald, selv om der ogsaa